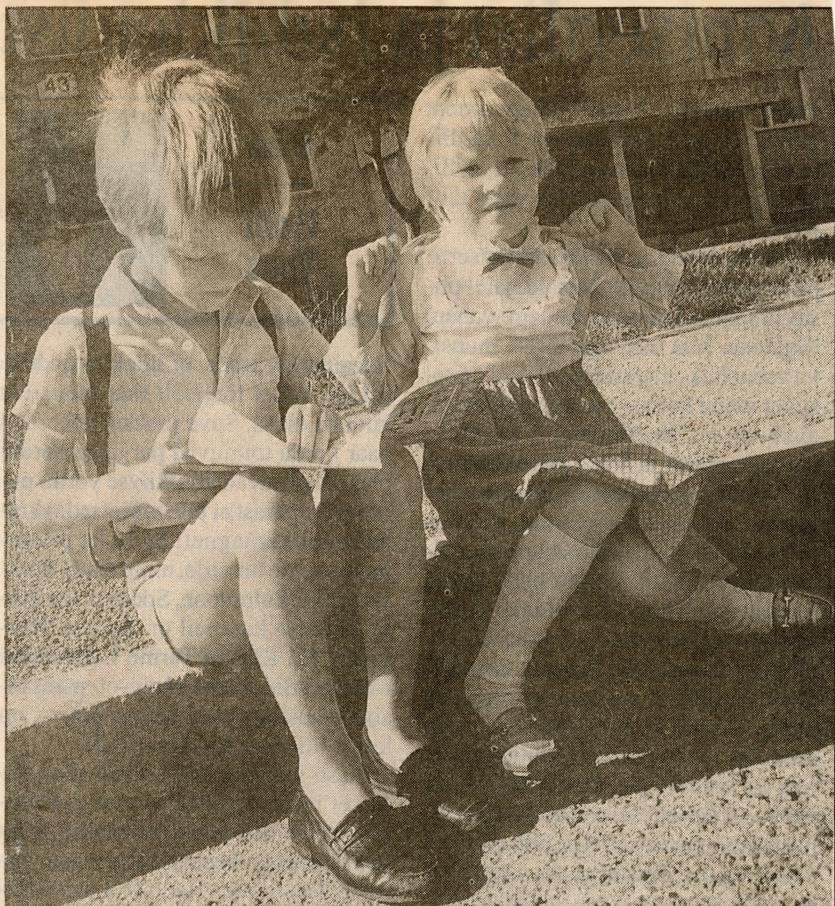

Kooli on julgem minna koos sõbraga.

RAUNO VOLMAR

Kooli rõõmsa meelega

Esimese koolipäeva eel tunnevad kõik lapsed väikest ärevust, mis on loomulik. Mida teha aga siis, kui laps kardab kooli minna?

Lastepsühholoog Pille Isat soovitab mudilasega juba enne õppeaasta algust koolitee mitu korda läbi käia, talle koolimaja tutvustada ja rääkida, mis toimub 1. septembril. "Laps näeb kõike n-ö must-valgelt ja tahab väga täpselt teada, kus midagi asub ja mis teda ees ootab," selgitab psühholoog.

Seega tuleks vastsele koolijütsile kindlasti näidata, kus asub tema klass, aula ja tualett. Liiast ei ole ka selgitused, mis toimub aktusel, kes sinna tulevad, kus peab laps istuma ja kuhu pärast minema. Kui klassis ei ole ühtegi tuttavat kaaslast, tuletage lapsele meelde, et õpetajalt võib kõike küsida.

"Sellel päeval on oluline, et ka vanemad ise märkaksid lapse küsimusi," ütleb Pille Isat. Vanemad peavad aega varuma, et lapse muljed ära kuulata. "Küsimustest saab teada, mis oli lapsele kõige tähtsam või arusaamatum," räägib psühholoog. "Võib olla, et tema jaoks ei ole üldse tähtis, millise aabitsea ta sai, vaid hoopis see, mida talle öeldi või mida temast arvati."

Teiste suhtumisavaldused võivad hirmutada just neid, kes ei ole varem kollektiivis olnud. Neile võib eriti hinge jääda see, mida teised ütlevad või arvavad. "Lapse mured tuleb ära kuulata, temaga tuleb rahulikult rääkida ja

selgitada, kust ta abi saab, kui koolikaaslastega suheldes arusaamatusi tekib," soovitab Pille Isat.

Kui lapsel on kooli suhtes tugev vastumeelsus, soovitab lastepsühholoog välja uurida selle põhjused. "Kõige parem oleks, kui laps saaks sõbra või tuttavaga koos kooli minna või ühte pinki istuda," leiab Pille Isat.

Ühtlasi tuleks vanematel alla suruda oma hirmud, sest nende või õdede-vendade suhtumine kooli võib hõlpsasti esimese klassi lapsele üle kanduda. Pille Isati sõnul tekitab koolihirmu ka see, kui vanemad pidevalt rõhutavad: nüüd algab sul hoopis teine elu.

"Koolimine on inimese elus lihtsalt üks uus etapp, mis ei tähenda veel, et eelmine on jäädavalt lõppenud," selgitab psühholoog. "Algklassilastele jääb ju kodune mänguaeg ikka alles."

Kui vanemad nõuavad, et laps peab olema tubli ja korralik, võib õpilane tõesti rõhuvat vastutusekoormat tunda.

Üks võimalus koolihirmu vähendada on muuta esimene koolipäev pidulikuks sündmuseks. Meelde jääb koolialguse puhul korraldatud perekondlik pidu, kus lõunasöögiks parem toit või kohvilaud tordiga. "Laske kohvilauas lapsel oma elamusi rääkida," soovitab Pille Isat. "Selline üllatuslik päev aitab lapsel mõista, kui oluline on kool ning kui tähtis on tema ise oma vanematele."

KRISTEL KIRSS